

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО
Кафедра фізичної культури та спорту

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної
роботи _____ Н. І. Василькова

28 серпня 2017 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОСНОВИ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ТРЕНЕРА

Ступінь бакалавра
(зі скороченим терміном навчання)

Галузь знань 01 Освіта

Код та найменування спеціальності 017 Фізична культура і спорт

Освітня програма Фізична культура і спорт: Тренер з видів спорту

2017-2018 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Основи педагогічної майстерності тренера» для студентів спеціальності 017 Фізична культура і спорт.

Розробник: Бірюк Світлана Валеріївна, доцент кафедри фізичної культури та спорту, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент _____ (Бірюк С.В.)

Програму схвалено на засіданні кафедри фізичної культури та спорту
Протокол від «26» червня 2017 року № 14

Завідувач кафедри _____ (Тупеев Ю.В.)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>денна форма навчання</i>	
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 01 Освіта	Дисципліна вільного вибору	
Індивідуальне науково-дослідне завдання – Розробити модель індивідуалізації виховання юного спортсмена .	Спеціальність 017 Фізична культура і спорт	<i>Семестр</i>	
Загальна кількість годин - 90			
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 3.3	Ступінь бакалавра	6-й	
		<i>Лекції</i>	
		10	
		<i>Практичні</i>	
		20	
		<i>Лабораторні</i>	
		-	-
		<i>Самостійна робота</i>	
		60 год.	
Вид контролю:			
залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання –90год.: 30 год. – аудиторні заняття, 60 год. – самостійна робота (33%/67 %).

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою курсу викладання дисципліни «Основи педагогічної майстерності тренера» є формування у студентів конкретних знань та умінь, необхідних для успішної практичної діяльності тренера-викладача.

Завдання. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні **знати**:

- складники професійної майстерності тренера;
- структуру діяльності тренера;
- критерії педагогічної майстерності тренера;
- вимоги до діяльності тренера;
- функціональні обов'язки тренера;
- компоненти діяльності тренера;
- педагогічні здібності тренера, їх значення і зміст;
- роль тренера в підготовці спортсмена;
- особисті якості тренера-викладача.

вміти :

- реалізовувати державні і регіональні програми з фізичного виховання та спорту вищих досягнень;
- планувати та проводити учбово-навчальні заняття із обраного виду спорту;
- використовувати сучасні технології навчання руховими діями та розвитку рухових здібностей юних спортсменів з урахуванням індивідуальних можливостей;
- враховувати індивідуальний підхід у навчанні і вихованні юних спортсменів;
- використовувати фізичні вправи з метою оздоровлення дітей;
- розробити модель індивідуалізації виховання юного спортсмена .
- налагоджувати взаємовідносини з тренерами, спортсменами, чиновниками, суддями і ті.

На вивчення навчальної дисципліни «Основи педагогічної майстерності тренера» у 6 семестрі відводиться 90 годин (3,0 кредитів за ECTS).

У результаті вивчення курсу студент оволодіває такими компетентностями:

Інтегральна компетентність (ІК)

ІК 1. Бакалавр фізичної культури і спорту здатний розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері фізичної культури і спорту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів відповідних наук, і характеризується комплексністю та визначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 2. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК 3. Здатність спілкуватися українською мовою (усно та письмово).

ЗК 4. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6. Здатність використовувати іноземну мову у професійній діяльності.

ЗК 7. Здатність працювати в команді.

ЗК 8. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 9. Навики здійснення безпечної діяльності.

ЗК 10. Прагнення до збереження навколишнього середовища, реалізації концепції сталого розвитку людства.

ЗК 11. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Фахові компетентності спеціальності (ФК)

ФК 1. Здатність використовувати під час навчання та виконання професійних завдань знань про будову тіла людини та механізми життєдіяльності її організму, фізіологічні та біохімічні основи адаптації до фізичних навантажень різної спрямованості.

ФК 2. Здатність використовувати під час навчання та виконання професійних завдань базові знання з теорії і методики фізичного виховання та спортивної підготовки.

ФК 3. Здатність до загальної орієнтації у застосуванні основних теоретичних положень та технологій оздоровчо-рекреаційної рухової активності.

ФК 4. Здатність використовувати під час навчання та виконання професійних видів робіт основ медичних знань, надавати долікарську допомогу особам під час виникнення у них невідкладних станів та патологічних процесів в організмі, та методику фізкультурно-спортивної реабілітації таких осіб.

ФК 5. Здатність використовувати під час навчання та виконання професійних завдань базових знань з історичних закономірностей та особливостей розвитку фізичної культури і спорту.

ФК 6. Здатність використовувати різні методи та прийоми навчання, виховання та соціалізації особистості.

ФК 7. Здатність визначати закономірності, розвиток і форми психічних проявів людини, а також формувати мотиваційно-ціннісні орієнтації особистості.

ФК 8. Здатність використовувати під час навчання та виконання професійних завдань базові знання із загальної теорії здоров'я та здатність до інтегрування знань про принципи, шляхи та умови ведення здорового способу життя.

ФК 9. Здатність використовувати спортивні споруди, спеціальне обладнання та інвентар.

ФК 11. Здатність здійснювати виміри у відповідності до метрологічних вимог, біомеханічний аналіз, синтез, моделювання фізичних вправ та керування рухами людини.

ФК 12. Здатність розв'язувати практичні проблеми за невизначених умов в окремих напрямках фізичної культури і спорту.

3. Програма навчальної дисципліни

Кредит 1. Особливості педагогічної діяльності тренера в процесі роботи зі спортсменами.

Тема 1. Критерії педагогічної майстерності і передумови підвищення ефективності діяльності тренера.

Складники професійної майстерності та структура діяльності тренера.

Критерії педагогічної майстерності. Вимоги до діяльності тренера .

Тема 2. Функціональні обов'язки тренера.

Загально педагогічні функції. Специфічні функції тренера.

Тема 3. Структура діяльності тренера.

Компоненти діяльності тренера : проектувальний, конструктивний, організаторський, комунікативний і гностичний.

Кредит 2. Індивідуалізація педагогічного процесу в роботі тренера.

Тема 1. Індивідуальний підхід у навчанні і вихованні юних спортсменів.

Індивідуальний підхід у навчанні як захід педагогічного впливу. Розвиток спортивної активності з урахуванням індивідуальності спортсмена.

Тема 2. Модель індивідуалізації виховання юного спортсмена .

Виховання здорового способу життя юного спортсмена . Виховання морально-вольових якостей.

Тема 3. Вдосконалення фізичних якостей спортсмена.

Організація тренувального процесу. Підготовка спортсмена до змагань. Основи психічної підготовки і психофізіологічну діагностику спортивних здібностей.

Кредит 3. Рівень майстерності тренера і вміння управляти колективом.

Тема 1. Педагогічні здібності тренера, їх значення і зміст.

Роль тренера в підготовці спортсмена. Педагогічні здібності тренера. Згальні ознаки професіоналізму тренера.

Тема 2. Особисті якості тренера-викладача.

Тренер-як керівник навчально-тренувального процесу. Особистість тренера. Тренування як творчий процес.

Тема 3. Стилi педагогічного керівництва тренера.

Педагогічна система "тренер-спортивний колектив". Особливості спілкування з колегами, спортсменами, суддями. Особливості спілкування з батьками.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви кредитів	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		л	прак.	лаб	інд	сп
1	2	3	4	5	6	7
Кредит 1. Особливості педагогічної діяльності тренера в процесі роботи зі спортсменами.						
Тема 1. Критерії педагогічної майстерності і передумови підвищення ефективності діяльності тренера.	10	2	2	-	-	6
Тема 2. Функціональні обов'язки тренера.	10	2	2	-	-	6
Тема 3. Структура діяльності тренера.	10	-	2			8
Кредит 2. Індивідуалізація педагогічного процесу в роботі тренера.						
Тема 1. Індивідуальний підхід у навчанні і вихованні юних спортсменів.	10	2	2	-	-	6
Тема 2. Модель індивідуалізації виховання юного спортсмена .	12	2	2	-	-	8
Тема 3. Вдосконалення фізичних якостей спортсмена.	12	-	4	-	-	8
Кредит 3. Рівень майстерності тренера і вміння управляти колективом.						
Тема 1. Педагогічні здібності тренера, їх значення і зміст.	10	2	2	-	-	6

Тема 2. Особисті якості тренера-викладача.	8	-	2	-	-	6
Тема 3. Стилi педагогiчного керiвництва тренера.	8	-	2	-	-	6
Усього годин:	90	10	20	-	-	60

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна
Кредит 1. Особливості педагогічної діяльності тренера в процесі роботи зі спортсменами.		
1	Тема 1. Критерії педагогічної майстерності і передумови підвищення ефективності діяльності тренера.	2
2	Тема 2. Функціональні обов'язки тренера.	2
3	Тема 3. Структура діяльності тренера.	2
Кредит 2. Індивідуалізація педагогічного процесу в роботі тренера.		
5	Тема 1. Індивідуальний підхід у навчанні і вихованні юних спортсменів.	2
6	Тема 2. Модель індивідуалізації виховання юного спортсмена .	2
7	Тема 3. Вдосконалення фізичних якостей спортсмена.	4
Кредит 3. Рівень майстерності тренера і вміння управляти колективом.		
8	Тема 1. Педагогічні здібності тренера, їх значення і зміст.	2
9	Тема 2. Особисті якості тренера-викладача.	2
10	Тема 3. Стилi педагогiчного керiвництва тренера.	2
Усього годин:		10

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна
Кредит 1. Особливості педагогічної діяльності тренера в процесі роботи зі спортсменами.		
1	Тема 1. Критерії педагогічної майстерності і передумови підвищення ефективності діяльності тренера.	6
2	Тема 2. Функціональні обов'язки тренера.	6
3	Тема 3. Структура діяльності тренера.	8
Кредит 2. Індивідуалізація педагогічного процесу в роботі тренера.		
4	Тема 1. Індивідуальний підхід у навчанні і вихованні юних спортсменів.	6
5	Тема 2. Модель індивідуалізації виховання юного спортсмена .	8
6	Тема 3. Вдосконалення фізичних якостей спортсмена.	8
Кредит 3. Рівень майстерності тренера і вміння управляти колективом.		
7	Тема 1. Педагогічні здібності тренера, їх значення і зміст.	6
8	Тема 2. Особисті якості тренера-викладача.	6
9	Тема 3. Стилi педагогiчного керiвництва тренера.	6
Усього годин:		60

9. Індивідуальні завдання.

Аналізуючи дані літературних джерел підготувати реферативну роботу або оформити завдання у вигляді презентації на одну з тем: Особисті якості тренера-викладача. Стилї педагогічного керівництва тренера. Структура діяльності тренера.

10. Методи навчання

З метою формування професійних компетенцій широко впроваджуються наступні методи навчання:

- словесні (лекція-монолог, лекція-діалог, бесіда);
- метод проблемного викладу матеріалу;
- наочні (презентація, ілюстрація);
- метод стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності;
- методи усного, письмового, тестового контролю та самоконтролю.
- при викладанні лекцій здійснюється комп'ютерна підтримка навчального процесу.
- на практичних заняттях впроваджуються інтерактивні методи навчання: робота в малих групах, ситуативне моделювання, метод проектів, опрацювання дискусійних питань, ігрова ситуація.

11. Методи контролю

Педагогічний контроль здійснюється з дотриманням вимог об'єктивності, індивідуального підходу, систематичності і системності, всебічності та професійної спрямованості контролю.

При перевірці знань студентів використовуються наступні види контролю: поточний (на кожному практичному занятті), рубіжний (після кожного кредиту) та підсумковий - **залік**

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота									КР	Накопичувальні бали/ Сума
К1			К2			К3				
T1	T2	T3	T1	T2	T3	T1	T2	T3		
20	20	20	20	20	40	20	20	20	100	300

T1,T2,T3...- теми

1. контроль засвоєння теоретичних знань (опитування на практичних заняттях) - від1до10 балів;
2. виконання самостійних завдань - від1 до 10 балів;
3. контрольна робота 50 балів;
4. ІНДЗ (презентація, реферат) – від10 до 20 балів;
5. оцінювання письмових завдань від1 до 5 балів;

Залікові (кредитні) бали студент набирає протягом семестру за всіма підрозділами. Максимальна сума балів - 300.

12. Критерії оцінювання знань та вмінь студентів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
A	90 - 100	відмінно	зараховано
B	80 - 89	дуже добре	
C	65 - 79	добре	
D	55 - 64	задовільно	
E	50 - 54	достатньо	
FX	35 - 49	незадовільно	не зараховано

13. Методичне забезпечення

1. Навчально-методичний комплекс.

14. Рекомендована література

Базова

1. Барчуков И. С. Физическая культура : учеб. пособие для вузов / И. С. Барчуков. – М. : ЮНИТИ, 2003. – 256 с.
2. Вайцеховский С.М. Книга тренера. – М.: Физкультура и спорт, 1971. – 312 с.
2. Гончаренко С. У. Український педагогічний словник / С. У. Гончаренко. – К. : Либідь, 1997. – 376 с.
3. Деркач А. А. Педагогическое мастерство тренера : монография / А. А. Деркач, А. А. Исаев [предисл. М. В. Кузьминой, А. Ц. Пуни, А. В. Тарасова]. – М. : Физкультура и спорт, 1981. – 375 с.
4. Жмарев Н. В. Управленческая и организаторская деятельность тренера. — К.: Здоров'я, 1984. — 142 с.
5. Келлер В. С. Функции управления и системе подготовки спортсменов. — Теория и практика физ. культуры, 1975, № 6, с. 57 — 58.
Комендант А. Г. Педагогическое мастерство преподавателя физической культуры и тренера / А. Г. Комендант, С. А. Комендант // Мир образования – образование в мире. – 2004. – № 1. – С. 153–159.
6. Новикова Л. И. Педагогика детского коллектива: Вопросы теории / Л. И. Новикова. – М. : Педагогика, 1978. – Т. 1. – 142 с.
7. Платонов В.Н. Теория и методика спортивной тренировки. - К.: Вища шк., 1984. – 352 с.
8. Платонов В.Н. Теория спорта / В.Н. Платонов. – К.: 1981.
Платонов В.Н. Общая теория подготовки спортсменов в олимпийском спорте. – К.: Ол. литература, 1997.
9. Реан А. А. Социальная педагогическая психология / А. А. Реан, Я. Л. Коломинский. – СПб. : Питер, 2000. – 416 с.

10. Якимов А. М. Основы тренерского мастерства: учеб. пособ. для вузов физической культуры / А. М. Якимов. – М. : Терра-спорт, 2003. – 176 с.

Допоміжна

1. Бондарчук, А.П. Периодизация спортивной тренировки [Текст] / А.П. Бондарчук. - Киев : Олимпийская литература, 2005. - 302, [1] с. : ил. - Библиогр.: с. 291-298.
2. Волков, Л.В. Теория и методика детского и юношеского спорта [Текст] : учебник для студ. вузов физ. культуры и фак. физ. воспитания / Л.В. Волков. - Киев : Олимпийская литература, 2002. – 293 с.
3. Занина, Л.В. Основы педагогического мастерства [Текст] : учеб. пособие для студ. пед. вузов / Л.В. Занина, Н.П. Меньшикова. - Ростов н/Д : Феникс, 2003. - 288 с.
4. Новиков, А. А. Основы спортивного мастерства [Текст] / А.А. Новиков ; Всерос. науч.-исслед. ин-т физ. культуры и спорта. - М. : ВНИИФК, 2003. - 208 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://sportstalker.org>
2. <http://irbis-nbuv.gov.ua>
3. <http://fizvosp.org.ua>
4. <http://librar.org.ua/sections>
5. <http://prott.com.ua/index>.
6. <http://otherreferats.allbest.ru/pedagogics/00070904.html>
7. http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/fvs/2008_1/2/Тымчышэна.pdf